

FRÉTTABRÉF BSSL

EFNI BRÉFSINS:

Við áramót	2
DNA - greining hrossa.....	3
Úttekt á fóðuröflunar- og fóðurkostnaði kúabúa	3
Reglur um gæðastýringu...	4
Staðgreiðsla	5
Starfsmannabreytingar	5
Viltu ná betri árangri í rekstri ?	6
Til athugunar vegna skila á haustbók í sauðfjárrækt ...	7
Kynbótasýningar 2009	8
Búgdrýgindin	8
Túnkortagerð	8

Á DÖFINNI:

- **26. janúar**
Aðalfundur FKS, Árhúsum á Hellu
- **31. janúar**
Frestur til að senda inn mál fyrir Búnaðarþing 2009
- **23. febrúar**
Frestur til að gera athugasemd við kjörskrá vegna kosninga til Búnaðarþings
- **1. febrúar**
Skil á haustbókum sauðfjárræktar
- **1. mars**
Búnaðarþing 2009

Aðalfundur Félags kúabænda á Suðurlandi í Árhúsum Hellu mánudag 26. janúar 2009 kl. 11.30

Aðalfundurinn hefst á léttum hádegisverði kl. 11.30 en fundarstörf byrja kl. 12.00.

Auk hefðbundinna aðalfundarstarfa er sérstakur gestur fundarins;

Erna Bjarnadóttir sviðsstjóri félagsviðs Bændasamtaka Íslands og mun hún fjalla um landbúnaðarkerfi Evrópusambandsins.

Skipuð hefur verið kjörnefnd til undirbúnings kosninga í félagsráð. Þeim sem vilja gefa kost á sér eða koma á framfæri uppástungum um fólk til þessara trúnaðarstarfa er bent á að setja sig í samband við nefndina, en hana skipa:

Ólafur Helgason Hraunkoti s. 487 4703.

Ásmundur Lárusson Norðurgarði s. 895 8436.

Hlynur Snær Theódórsson Voðmúlástöðum s. 487 8190.

Sigurður Loftsson formaður félagsins gefur ekki kost á sér til endurkjörs.

Stjórn Félags kúabænda á Suðurlandi

Aðalfundur Deildar Sauðfjábænda Búnaðarsambands Austur-Skaftfellinga

verður haldin að Hrollaugstöðum þriðjudagskvöldið 17. febrúar. Nánar auglýst síðar.

Stjórnin

Búnaðarþingskosningar 2009

Í ár verður kosið til Búnaðarþings til næstu þriggja ára. Í því sambandi vill stjórn Búnaðarsambands Suðurlands koma því á framfæri að aðalfundur Búnaðarsambandsins verður 22. apríl n.k.. Í samræmi við samþykktir Bændasamtaka Íslands mun félagatal liggja frammi á skrifstofum Búnaðarsambandsins frá því 12 vikum fyrir aðalfund í fjórar vikur alls eða frá og með 26. janúar n.k. til og með 23. febrúar n.k. Hægt er að koma athugasemdum við félagatalið á framfæri á sömu stöðum og það liggur frammi og mun stjórn Búnaðarsambandsins úrskurða um þær að loknum þeim fresti er félagatalið liggur frammi. Telst það þá lögleg kjörskrá.

Kosningarétt og kjörgengi til Búnaðarþings hafa þeir einstaklingar og lögaðilar sem þess óska og stunda búrekstur í atvinnuskyni eða vegna eigin nota enda séu þeir aðilar að Búnaðarsambandi Suðurlands. Aðild einstaklinga er óháð því hvort þeir stunda búrekstur í eigin nafni eða annarra.

Að öðru leyti vísast í samþykktir Bændasamtaka Íslands þar sem kveðið er á um kjörgengi og kosningar til Búnaðarþings.

Við áramót

Í byrjun ársins er rétt að staldra við og gefa sér tíma til að fara yfir árið sem liðið er. Einnig er rétt að reyna að sjá hvað nýtt ár ber í skauti sér, en það verður að segjast eins og er að mjög litlar forsendur eru fyrir hendi til að spá fyrir um framtíðina.

Síðasta ár var ár hátíðarhalda Búnaðarsambands Suðurlands. Haldið var uppá hundrað ára afmæli þess með fjölbreyttum hætti á árinu. Af því tilefni var m.a. gefið út vandað afmælisrit, sem fjallar um eitthundrað ára sögu þess allt til dagsins í dag. Hápunktur afmælisins var svo vegleg landbúnaðarsýning sem haldin var á Gaddstaðflötum í ágúst. Þar mættu um 12.000 manns til sjá og upplifa flest það sem landbúnaðurinn hefur uppá að bjóða í boði sunnlenskra bænda. Sýningin tókst í alla staði mjög vel og var öllum aðstandendum til sóma.

Einnig var haldið uppá tuttugu ára afmæli tilraunastarfsins á Stóra-Ármóti með málþingi í haust.

Síðustu mánuði ársins var mikil vinna hjá þeim starfsmönnum Búnaðarsambandsins sem fást við rekstraráðgjöf og þjónustu við bændur vegna efnahagsástandsins. Búin, jafnt sem önnur fyrirtæki í landinu, geta mörg hver ekki staðið undir fjárskuldbindum sínum í rekstarumhverfi sem einkennist af okurvöxtum og gengishruni. Það er ljóst að það bíður einnig mikil vinna á árinu 2009 í þessari þjónustu og verður kappkostað efla hana eftir þörfum.

Á liðnu ári fór framtíð og umhverfi íslensks landbúnaðar ekki farið varhluta af hugsjónum alþjóðavæðingar. Lagt var fram á Alþingi umdeilt matvælafrumvarp. Frumvarpið byggir á matvælaöggjöf Evrópusambandsins og er tekið upp á grundvelli EES samningsins. Bændasamtökin gerðu mjög ítarlegar athugasemdir við frumvarpið og hafði verið tekið tillit til marga megin athugasemdana við yfirferð á frumvarpinu þegar það var aftur lagt fram 19. des. sl. Þó stendur enn heimild til að flytja inn hrátt, ófrosið kjöt. Sömuleiðis er ekki að sjá að í frumvarpinu sé fjallað um 13. grein samningsins um Evrópska efnahagssvæðið en í þeirri grein eru ákvæði um bönn eða höft á innflutningi á vörum ef að vernd lífs og heilsu dýra og manna liggur við. Hafa Bændasamtökin bent á mikilvægi þess að fjallað verði um vilja stjórnvalda til að beita þessum ákvæðum til að hamlar því að hingað til lands berist kjöt sýkt af einhverjum þeim sjúkdómum sem að stofnað geta landbúnaði og lýðheilsu í hættu.

Prýstingur um umsókn Íslands að Evrópusambandinu hefur aukist verulega. Ef það verður ákveðið að sækja um inngöngu í ESB og þjóðaratkvæðagreiðsla verður um málið, stendur íslensk þjóð frammi fyrir einni stærstu og veigamestu ákvörðun sem tekin hefur verið. Fátt bendir til þess að innganga í ESB muni fara mjúkum höndum um íslenskan landbúnað þegar tollahöft falla alfarið niður á innfluttum landbúnaðarvörum frá Evrópu. Það er líklegt að hvíta kjötið fari verst út úr inngöngunni og mun íslensk framleiðsla detta að mestu eða alveg niður. Mjólkurframleiðslan mun dragast verulega saman eða um helming, þannig að aðeins verður framleidd hér ferskvara s.s. drykkjarmjólk. Talið er að sauðfjábændur komi einna skást út úr inngöngunni, en þó eru ekki ljós samlegðaráhrif þegar framleiðsla annara kjötgreina dettur niður. Einnig er það reynsla annara þjóða að samhliða samdrætti í framleiðslu þá er auk þess lækkun á afurðaverði til bænda. Það er nokkuð ljóst að framtíð afurðastöðva verður ekki björt í þessu umhverfi og þar með störf við vinnslu og sölu afurða. Ekki má gleyma því að atvinna þeirra sem vinna við sölu og þjónustu til bænda er líka í uppnámi. Þetta mun koma illa við marga víða á landsbyggðinni þar sem afkoma heilu byggðakjarnana byggir nær eingöngu á þessari starfsemi.

Ég hvet bændur, forsvarsmenn afurðarstöðva og starfsmenn þeirra til að fylgjast með þessari umræðu og beita sér í henni. Hvorki matvælafrumvarpið né aðild að ESB er orðin staðreynd. Við þurfum að nýta okkur jákvæð viðhorf almennings í garð íslenskrar framleiðslu til að koma umræðunni um matvælaöryggi þjóðarinnar betur til skila. Það ber að hafa í huga að það er alltaf eitthvað ljós í myrkrinu og eflaust eru víða sóknartækifæri sem sunnlenskir bændur munu nýta sér. Atriði eins og hlýnun jarðar ætti að gefa okkur m.a. frekari tækifæri til fjölbreyttari ræktunar og þar með aukinnar sjálfbærni.

Að lokum vil ég þakka stjórn og starfsfólki Búnaðarsambands Suðurlands, sunnlenskum bændum svo og Sunnlendingum öllum fyrir samstarfið á liðnu ári.

*Nýárskveðja,
Guðbjörg Jónsdóttir
formaður BSSL*

DNA-greining hrossa

Rétt er að minna ræktendur á að til þess að hross fái A-vottun á ætterni þarf að liggja fyrir sönnun á ætterni. Búnaðarsambandið býður upp á þá þjónustu að taka stroksýni úr nös til DNA-greiningar. Þeir sem hafa áhuga á að nýta sér þessa þjónustu er bent á að hafa samband við Búnaðarsamband Suðurlands í síma 480-1800 eða senda tölvupóst á netföngin halla@bssl.is eða petur@bssl.is. Sýnin eru greind hjá Matis ohf./ Prokari og niðurstöður síðan birtar í Worldfeng. Hross sem sýni eru tekin úr verða að vera einstaklingsmerkt en það má gera um leið og sýni eru tekin.

Það er mjög mikilvægt að ógeltir folar sem er verið að nota séu með sannað ætterni. Vel ættuð mertrippi er æskilegt að séu með sannað ætterni. Vissulega er ekki verra að geltir folar séu DNA-greindir en þar sem þeir koma ekki til með að skipta sköpum í ræktunarstarfinu er sjálfsagt að leggja minni áherslu á þá.

Gjaldskráin er eftirfarandi frá og með 1. janúar 2009 (allar upphæðir m. vsk):

Tímagjald fyrir sýnatöku og frágang 6.000 kr/klst

(40% afsl. fyrir þá sem greiða búnaðargjald)

Komugjald 2.300 kr

Greining á sýni 3.500 kr

Örmerking 2.500 kr

Halla Eygló Sveinsdóttir

Úttekt á fóðuröflunar - og fóðrunarkostnaði kúabúa

Eins og flestir bændur upplifa þessi misseri þá hækkar flest sem lýtur að aðföngum í búrekstri. Mikilvægi þess, að leita allra leiða til að halda framleiðslukostnaði mjólkur í skefjum, er meira en nokkru sinni við slíkar aðstæður.

Í gagnasafni SUNNU-búanna frá liðnum árum liggja miklar upplýsingar um þróun framleiðslukostnaðar, m.a. um kostnað við fóðuröflun en einnig um hlut aðfengins fóðurs. Til að nýta sem best þessar upplýsingar hefur verið ákveðið að vinna meira úr fyrirliggjandi gögnum og jafnframt að afla nýrra gagna frá einstökum búum.

Markmiðið er sem fyrr, að leita allra leiða að lækka þennan stóra kostnaðarþátt í rekstri hvers bús. Til að fá sem bestan grunn er nauðsynlegt leita eftir gleggri upplýsingum um kostnað við fóðuröflun, hvort sem um

er að ræða kostnað við kornrækt, græn fóður eða grasrækt. Einnig þarf að skoða nánar þá nýtingu fóðurs sem aflað er. Hvaða fóðrunartækni er beitt og hver kostnaðurinn af aðfengna fóðrinu er.

Þessir kostnaðarliðir verða síðan bornir saman við ákveðnar mælistærðir, eins og kostnað á FEm og kostnað á mjólkurlíter.

Á næstu vikum verður þátttakendum í SUNNU-verkefninu send gögn um ákveðna skráningaþætti til að meta betur kostnaðarþætti komandi uppskerutímabils. Nýir liðsmenn eru sjálfsögðu velkomnir í SUNNU-verkefnið og geta þannig tekið þátt í þessu sértæka verkefni.

Runólfur Sigursveinsson

Reglur um gæðastýringu í skýrsluhaldi nautgriparæktarinnar

Samkvæmt samningi um starfsskilyrði mjólkurframleiðslu frá 2004 er hluti af stuðningi ríkisins við mjólkurframleiðslu óframleiðslutengdur og minna markaðstruflandi stuðningur og mun hlutfall þess háttar stuðnings fara vaxandi út samningstímamann. Samþykkt hefur verið að ráðstafa þessum óframleiðslutengda stuðningi á þann hátt að frá og með framleiðsluári 2008/2009 verði hann greiddur til þeirra framleiðenda er standast kröfur um gæðastýringu í skýrsluhaldi í nautgriparækt.

Settar hafa verið upp reglur um gæðakröfur í skýrsluhaldi með það að markmiði að bæta gæði skýrsluhaldsgagna og auka samræmingu í afurðaskýrsluhaldi þar sem slíkt skýrsluhald er grundvöllur að því sameiginlega ræktunarstarfi sem stundað er í nautgriparækt. Framleiðsluárið 2008/2009 er áætlað til aðlögunar og um þetta fyrsta ár gæðastýringar gilda því eftirfarandi reglur:

1. Í janúar 2009, 1/3 af flatrí greiðslu, auk 1/3 af greiðslu miðað við fjölda árskúa á skýrslu 2008. Áskilið er að viðkomandi býli sé með í uppgjöri skýrsluhalds í desember 2008 og hafi skilað skýrslum ársins 2008 fyrir 20. janúar 2009.

2. Í júní 2009, 1/3 af flatrí greiðslu, auk 1/3 af greiðslu miðað við fjölda árskúa á skýrslu reiknað í þeim mánuði sem greitt er út. Áskilið er að viðkomandi býli sé með í uppgjöri skýrsluhalds í maí 2009. Skýrsluskil þurfa að vera regluleg þ.e. fyrir 11. næsta mánaðar eftir mælingarmánuð. Skýrslu vegna maí 2009 sé skilað fyrir 11. júní 2009. Auk þess þarf að liggja fyrir a.m.k. ein niðurstaða úr kýrsýnum fyrir búíð, teknum á fyrsta ársfjórðungi ársins 2009.

3. Í september 2009, 1/3 af flatrí greiðslu, auk 1/3 af greiðslu miðað við fjölda árskúa á skýrslu reiknað í þeim mánuði sem greitt er út.

Áskilið er að viðkomandi býli hafi skilað skýrslum með reglulegum hætti, þ.e. fyrir 11. næsta mánaðar eftir mælingarmánuð. Það skal hafa verið með í uppgjöri í ágúst 2009 og hafa skilað skýrslum fyrir 11. september 2009. Á þeim tíma skulu liggja fyrir a.m.k. tvær niðurstöður (tvö sett) kýrsýna fyrir búíð. Skulu niðurstöður þessar vera af fyrsta og öðrum ársfjórðungi ársins 2009.

Samantekt:

Til að hefja þátttöku í gæðastýringu og öðlast hlutdeild í fyrstu greiðslu þarf skýrsluhaldari að hafa skilað afurðaskýrsluhaldi ársins 2008 með fullnægjandi skráningum fyrir 20. janúar 2009.

Skýrsluhaldari sem ekki nær að ganga frá afurðaskýrsluhaldi ársins 2008 fyrir 20. janúar fær ekki hlutdeild í fyrstu greiðslu en hefur möguleika á að komast inn í gæðastýringu það sem eftir er verðlagsársins með því að ganga frá skýrsluhaldsárinu 2008 fyrir 11. febrúar 2009 ásamt janúarskýrslu ársins 2009.

Kröfur vegna greiðslna það sem eftir lifir verðlagsárs 2008/2009 eru þær að skila mjólkurskýrslum til uppgjörs fyrir 11. næsta mánaðar eftir mælingarmánuð og taka a.m.k. eitt kýrsýni á ársfjórðungi fyrsta og annan ársfjórðungi ársins 2009.

Vert er taka fram að þeir skýrsluhaldarar sem tekið hafa virkan og reglubundinn þátt í skýrsluhaldinu hingað til munu ekki verða mikið varir við breytingar vegna þessa en jafnframt er ljóst að fyrir einhverja þýðir þetta gagngerar breytingar á verklagi varðandi þátttöku í skýrsluhaldinu. Við hvetjum menn til leita nánari upplýsinga og aðstoðar hjá Búnaðarsambandinu.

Guðmundur Jóhannesson

Staðgreiðsla 2009

Staðgreiðsla 2009 er 37,20% og skiptist þannig að tekjuskattur til ríkissjóðs er 24.10% en meðalútsvar sveitarfélaganna er 13.10%. Persónuafsláttur ársins er 506.466 kr. (42.205 kr. á mán.) Skattleysismörk þeirra sem greiða 4% í lífeyrissjóð er 1.418.196 kr. fyrir árið 2009 en var krónur 1.191.003 kr. fyrir árið 2008.

Staðgreiðsla barna yngri en 16 ára verður óbreytt frá fyrra ári eða 6,00% (tekjuskattur 4% + útsvar 2%) og reiknast af tekjum umfram 100.745 kr.

Reiknað endurgjald 2009

- G(1) Bóndi með sauðfjarrækt sem aðalbúgrein. Mánaðarlaun 102.000 kr. Árslaun 1.224.000 kr.
- G(2) Bóndi með kúabú sem aðalbúgrein. Mánaðarlaun 133.000 kr. Árslaun 1.596.000 kr.
- G(3) Bóndi sem stendur fyrir öðrum búrekstri, svo sem svínarækt, alifuglarækt, hrossarækt, loðdýrabú, grænmetisrækt og garð - plönturækt. Mánaðarlaun 204.000 kr. Árslaun 2.448.000 kr.

Staðgreiðsla af reiknuðu endurgjaldi er 37,2% að frádregnum persónuafslætti, 42.205 kr. Tryggingargjald fyrir árið 2009 er 5.34%. Nálgast má excel reiknilíkan á www.bssl.is undir „Búrekstur > Áhugavert“ til aðstoðar við útfyllingu á viðkomandi eyðublaði, RSK 5.10

Dæmi um útfyllingu á RSK. 5.10 (G2 þ.e. kúabóndi).

RSK 5.10		Staðgreiðsla opinberra gjalda	
		Skilgrein vegna launagreiðslna	
Kennitala	Greiðslutímabil		KR.
0	01 2009		
Nafn-heimili-póststöð launagreiðanda		A Staðgreiðsla og tryggingagjald samtals	12.394
Jón Jónsson		B Staðgreiðsla af greiddum launum	-
Jöklaseli		C Staðgreiðsla af reiknuðu endurgjaldi	5.292
890 Jöklabæ		D Tryggingagjald	7.102
		E Heildarfjárhæð greiddra launa	-
		F Reiknað endurgjald greiðanda	133.000
		A+B+C+D+E+F Samtala til vélrænnar afstemmingar fyrir móttakanda	157.788

Starfsmannabreytingar

Um áramótin hætti Þorsteinn Ólafsson dýralæknir störfum hjá Búnaðarsambandinu eftir 22 ára starf en hann hefur tekið við af Sigurði Sigurðarsyni sem sérgreinadýralæknir nautgripa- og sauðfjársúkdóma hjá Matvælastofnun. Sömuleiðis hætti Bjarni Böðvarsson fyrir aldurs sakir hjá Kynbótastöðinni en hann hefur starfað þar sem frjótæknir frá árinu 1960. Hermann Árnason fv. sláturhússtjóri SS á Selfossi hefur verið ráðinn í hans stað. Margrét Ósk Ingjaldsdóttir ráðunautur fer í fæðingarorlof til eins árs um næstu mánaðarmót. Unnið er að ráðningu á starfsmanni í fjármálaráðgjöf tímabundið til eins árs í hennar stað. Fanney Ólöf Lárusdóttir kemur úr fæðingarorlofi 9. febrúar. María Karen Ólafsdóttir kemur til starfa við bændabókhaldið þegar kemur að skattframtalsgerð. Nýir menn hafa verið ráðnir á klaufskurðarbásinn en það eru Sigmar Aðalsteinsson frá Jaðri (Kolsholti) og Þorsteinn Logi Einarsson frá Egilsstaðakoti.

Samstarfsfólk á BSSL þakkar fráfarandi starfsmönnum fyrir frábært samstarf og býður nýja starfsmenn velkomna til starfa.

Góð klaufhirða

eykur vellíðan kúnna, nyt og beiðsliseinkenni. Hægt er að panta klaufsnyrtingu í síma 480 1800 eða hjá viðkomandi starfsmönnum í síma 867 4104 (Þorsteinn Logi) og 696 8653 (Sigmar).

Bændabókhald BSSL getur bætt við sig verkefnum

Fagleg og góð þjónusta

Viltu ná betri árangri í rekstri ? Breytingar á SUNNU-verkefninu

Undanfarin 11 ár hefur verið í gangi rekstrar-ráðgjafaverkefnið SUNNA ætlað kúabændum á Suðurlandi, þátttaka í verkefninu varð strax góð og hefur haldist stöðug síðustu ár eða á milli 70 til 80 kúabú að jafnaði.

Markmið verkefnisins er:

- Að bæta rekstrarafkomu viðkomandi bú
- Að ná færni í skipulögðum vinnubrögðum við bústjórnina.

Á tímabili voru gerðar töluvert miklar formkröfur um verkefnið en slakað hefur verið á þeim síðustu ár enda eðlilegt að vinna verkefnið á hverjum tíma eftir þeim óskum sem notendur hafa. Rétt er að ítreka þó þær grunnforsendur sem verkefnið inniheldur. Þær eru eftirfarandi:

- Að viðkomandi kúabú sé þátttakandi í skýrsluhaldi nautgriparæktarinnar,
- Að bóndinn taki hey- og jarðvegsýni reglulega
- Að bókhald búins sé unnið í dk -Búbót eða öðru viðurkenndu bókhaldskerfi

Áherslur næstu missera í verkefninu verða eftirfarandi:

- Unnin sérhæfð búrekstrargreining
- Stutt greinargerð með greiningu um sterkar og veikar hliðar rekstrar á liðnu ári
- Markmið sett um árangur næsta tímabils
- Heimsókn á bú eða á skrifstofu farið yfir niður stöður og skoðað nánar það sem þarf að lagfæra og hvernig
- Unnið samanburðarblað síðla árs þar sem viðkomandi bú er raðað í ákveðna röð eftir framleiðslukostnaði, kr/ltr.

Sú breyting sem felst í þessu er fyrst og fremst sú verkefnið er einfaldað frá því sem verið hefur og reynt að vinna sem mest á þeim áherlsum sem lúta að

lækkun á framleiðslukostnaði mjólkur og að það verði sú mælistærð sem verði meira gildandi næstu árin.

Rétt er að geta þess að á grundvelli SUNNU-verkefnisins býðst þátttakendum nú í ár að fara í sérstaka úttekt á fóðuröflunarkostnaði og fóðrunarkostnaði á bú sínu. Nánar er sagt frá því verkefni í öðrum pistli hér í Fréttabréfinu.

Þá verður ekki formlega unnið áfram í svokölluðum SMS-hópum innan verkefnisins, virkni einstakra hópa hefur verið mismunandi og eftirfylgni sömuleiðis. Hins vegar er þessi leið opin fyrir þátttakendur en þá að frumkvæði einstakra búa.

Grunnkostnaður í verkefninu er kr. 10.000 sem er árgjald sem innheimt er í lok árs. Komi til frekari vinnu eins og sérhæfðar fóðuráætlanagerðar, áburðaráætlunar eða áætlana vegna fjárskuldbindinga þá verður sú vinna innheimt eftir gjaldskrá Búnaðarsambandsins á hverjum tíma.

Í ljósi efnahagsþrenginga og stöðu einstakra kúabúa, þá hefur mikilvægi þess aukist að hafa sem best yfirlit um rekstrartölur á hverjum tíma. Liður í því er að vera þátttakandi í SUNNU-verkefninu.

Nýir liðsmenn í verkefnið eru ávallt velkomnir en nánari upplýsingar um verkefnið gefa:

Jóhannes Hr. Símonarsson í síma 480 1809 eða í tölvupósti johannes@bssl.is

Margrét Ingjaldsdóttir í síma 480 1833 eða í tölvupósti margret@bssl.is

Runólfur Sigursveinsson í síma 480 1811 eða í tölvupósti ; rs@bssl.is

SUNNA

Til athugunar vegna skila á haustbók í sauðfjárrækt 2008

Nýtt skýrsluhaldskerfi, fjárvís.is, var tekið í gagnið hjá Bændasamtökum Íslands árið 2007 og er allt skýrsluhald skráð í þetta kerfi, hvort sem bændur skila fjárbókum, gögnum úr gamla fjárvísi eða eru komnir í netskil í fjárvís.is. Með tilkomu nýja skýrsluhaldskerfisins er núna skylda að skila fjárbókinni í tvennu lagi, vorbók og haustbók. **Haustupplýsingum úr FJÁRVÍS eða fjarvís.is eða haustbók fyrir árið 2008 ber að skila til BÍ eða BSSL fyrir 1. Febrúar 2009, annars falla bændur úr gæðastýringunni.** Þessari dagsetningu var breytt í nýrri reglugerð um gæðastýrða sauðfjárframleiðslu (nr. 10/2008) sem tók gildi 1. janúar 2008. Frá og með haustinu 2008 verður tekið gjald fyrir skráningar á fjárbókum, vorbók og haustbók. Gjaldið fer eftir fjölda færslna í hverri bók og heimilt er að taka aukagjald ef bækur eru illa útfylltar.

Það eru nokkur atriði sem skýrsluhaldarar sem skila fjárbókum þurfa að hafa í huga áður en bækurnar eru sendar til Búnaðarsambandsins til skráningar.

- Fullorðinsnúmer:** Gefa verður öllum ásettum lömbum, bæði lambgimbrum og lambhrútum, fullorðinsnúmer áður en bók er skilað til skráningar.
- Kaup/sala:** Skrá þarf aftast í haustbók á þar til gerð eyðublöð kaup á gripum inn á búið og gefa viðkomandi grip fullorðinsnúmer. Eins þarf að skrá alla sölu. Þeir bændur sem eru á fjársölusvæðum er bent á kaup og sölu eyðublöð sem hægt er að nálgast á heimasíðu Búnaðarsambandsins eða skrifstofum þess.

Mikilvægt er að gera grein fyrir öllum lömbum. Ef þau vantar upp á heimtur að gera þá grein fyrir því.

Við viljum síðan hvetja skýrsluhaldara í sauðfjárrækt á Suðurlandi að skila skýrsluhaldsupplýsingum fyrir árið 2008 sem fyrst til skráningar á næstu skrifstofu Búnaðarsambandsins.

Sauðfjárræktarráðunautar BSSL

Kynbótasýningar 2009

Á síðasta fagráðsfundi hrossaræktar þann 12. desember 2008 var sýningaráætlun fyrir árið 2009 samþykkt og fer hún hér á eftir:

Tími	Staður	Sími
23.4 - 24.4	Sauðárkrókur	455-7100
12.5 - 15.5	Reykjavík	480-1800
13.5 - 15.5	Eyjafjörður	460-4477
18.5 - 29.5	Hafnarfjörður	480-1800
25.5 - 27.5	Borgarfjörður	437-1215
26.5 - 29.5	Sauðárkrókur	455-7100
1.6 - 12.6	Hella	480-1800
11.6	Hornafjörður	480-1800
9.6 - 10.6	Fljótshérað	471-1226
4.6 - 5.6	Blönduós	451-2602
9.6 - 12.6	Eyjafjörður	460-4477
2.7 - 5.7	FM á Vesturlandi	
3.8 - 9.8	HM í Sviss	
13.8 - 14.8	Blönduós	451-2602
17.8 - 26.8	Hella	480-1800
19.8 - 21.8	Eyja/Skagafjörður	460-4477

Alltaf geta einhverjar breytingar orðið á sýningaráætluninni því þátttaka er aldrei ljós fyrr en nokkrum dögum fyrir sýningu. Engar breytingar verða á sýningarformi að þessu sinni en eins og ræktendur hafa ef til vill heyrt hefur komið til umræðu hvort færa eigi kynbótasýningar inn á hringvöll að öllu eða einhverju leyti. Breytingar á vægi eiginleika hafa verið í umræðunni og á síðasta fagráðsfundi þann 12. desember var niðurstaða fagráðs að kynna á fundum hrossaræktenda eftirfarandi breytingar:

Skeið úr 9% í 10% vægi

Vilji/geðslag úr 12,5% niður í 9-10% vægi

Fet úr 1,5% í 3-4% vægi

Það skal skýrt tekið fram að enn hafa engar breytingar á vægi verið ákveðnar. Þeir sem hafa áhuga á að kynna sér þessi mál betur er bent á að fundargerðir fagráð í hrossarækt er að finna á heimasíðu Bændasamtaka Íslands www.bondi.is.

Halla Eygló Sveinsdóttir

- Áburðarkaup eru einhver stærsti kostnaðarliður í hefðbundnum búrekstri og það mun ekki breytast við áburðarkaup í vetur og vor. Trúlegt er að víða megi draga verulega úr fosfóráburðargjöf á eldri tún, a.m.k. tímabundið. Tún sem hafa árum og jafnvel áratugum saman fengið 15-25 kg/ha af fosfór ætti í mörgum tilfellum að vera óhætt að færa niður í 10-15 kg/ha.
- Frjósöm og uppskerumikil mýratún í sveitum á láglandi (á framræstri mýrarjörð) ætti stórskaðalaust að mega færa niður í 80-100 kg N á hektara, í stað 100-120 kg/ha, með hliðsjón af reynslu og uppskeru fyrri ára.
- Geymslu og nýtingu búfjáráburðar þarf að vanda sem allra best. Nýting hans getur miðað við dreifingu á sem flest tún í einhverjum mæli eða í miklu magni á einstök tún og búfjáráburðurinn þá látinn uppfylla kalíþörf að mestu á móti tvígildum N og P-áburði.
- Sjálfsagt er að kanna samnýtingu búa á vélum og tækjum, hverju nafni sem nefnast, hvar sem við verður komið. Þetta ætti ekki síst að liggja vel við búum sem hafa ekki alls kostar sömu þarfir til efnainnihalds heyja og þar með sláttutíma. Dæmi um það gæti verið samvinna kúa-, sauðfjár- og hrossaræktarbús. Þessu til viðbótar ættu vel tækjum búnir verktakar að geta boðið hagkvæm kjör - hafi þeir á annað borð næg og fyrirséð verkefni.

Túnkortagerð

Bændasamtök Íslands hafa tryggt sér og búnaðarsamböndunum aðgang að öflugum loftmyndagrunni með samningi við fyrirtækið Loftmyndir ehf. Grunnurinn er ár frá ári í stöðugri uppfærslu með endurnýjun myndabanka. Þess má geta að öll jarðabótaverkefni (kornakrar, nýræktir, græn fóðurakrar, skurðahreinsun) eru teiknuð inn í grunninn þar sem upp safnast ræktunarsaga einstakra spildna.

Með tilkomu loftmyndagrunnsins skapast tækifæri til vinnslu túnkorta hjá Búnaðarsambandinu. Nýjustu myndir Loftmynda ehf. eru af Vestur-Skaftafellssýslu (sumar 2007) vestanverðri Rangárvallasýslu og lág-sveitum í Árnassýslu (sumar 2006). Myndir frá sumrinu 2008 munu að líkindum koma inn í grunninn í febrúar-mars en þær eru m.a. af uppsveitum Árnassýslu og austanverðri Rangárvallasýslu (Eyjafjöll).

Til að byrja markvisst þessa vinnu mun skynsamlegast að hefja túnkortagerð á þeim svæðum þar sem myndir eru nýlegastar. Áhugasömum bændum er bent á að snúa sér beint til undirritaðra. Verð per. túnkort er þann veg samsett að kr. 11.000 renna í leigugjöld fyrir afnot af loftmyndagrunninum en sjálf túnkortagerðin er tímavinna ráðunautar. Útseld vinna ráðunauta er kr 6.000- á klst. en 40% afsláttur er veittur öllum greiðendum búnaðargjalds og tímagjald með afslætti þar með kr 3.600. Án ábyrgðar er hér reiknað með að túnkortagerð og prentun geti tekið að jafnaði 2 til 4 klst. á bú. Góð túnkort eru þarfaping við skipulagningu ræktunar, gerð markvissra áburðaráætlana og þar með grunnstoð við stýringu stærstu kostnaðarliða í búrekstri.

Grétar Már Porkelsson, askaft@bondi.is,
470 8088 / 864 6487.

Jóhannes Símonarson, johannes@bssl.is,
480 1800.

Kristján Bjarndal Jónsson, kbj@bssl.is,
480 1800.

Pétur Halldórsson, petur@bssl.is,
487 1513 / 862 9322